

7. juni 2023

LSL

NOTE 2023-03

Forårspakken i Det Europæiske Semester 2023 i et uddannelsespolitisk perspektiv

Forårspakken i det europæiske semester 2023 blev offentliggjort d. 24. maj 2023. Forårspakken er blevet til bl.a. på baggrund af input fra EU's medlemsstater, der tidligere i april og maj har fremlagt deres respektive [reformprogrammer](#) og [konvergensprogrammer](#).

Forårspakken, der er Kommissionens mulighed for at komme med anbefalinger til medlemsstaternes økonomiske og sociale politik, indeholder to hovedelementer:

- EU-Kommissionens landerapporter
- EU-Kommissionens landespecifikke henstillinger

Landerapporterne gør i år desuden status på implementeringen af medlemsstaternes genopretnings- og resiliensplaner og giver anbefalinger til, hvordan landene kan adressere udfordringer, der ikke er en del af deres genopretnings – og resiliensplaner. Den følgende note vil gennemgå hovedpunkterne i landerapporten for Danmark samt de dele af de danske landespecifikke henstillinger, der er uddannelsespolitisk relevante.

1

Landerapporten for Danmark

Overordnet set klarer Danmark sig godt på en lang række økonomiske parametre. Dog noterer [landerapporten](#), at en væsentlig hæmsko for produktiviteten i Danmark er andelen af 'early leavers from education and training' (ELET), der i Danmark – i modsætning til en nedadgående trend i flere andre europæiske lande – i en række år er steget og nu ligget omkring 9,8 % (s. 5). Rapporten noterer således, at fra 2015-2022 er ELET-raten steget med 1,9 procentpoint (s. 61). Der identificeres lignende problemer ift. voksnes manglende deltagelse i voksenlæringsaktiviteter, der ifølge rapporten også er en bremseklods for produktiviteten: Andelen af deltagere i voksenlæringsaktiviteter er faldet fra 28 % i 2016 til 22,3 % i 2021. På den baggrund konkluderer rapporten, at Danmark "is moving away from the SDG on quality education (SDG 4)." (s. 25). Således konkluderer rapporten, at der på visse punkter i Danmark er problemer med at sikre, at folk gennemfører den nødvendige uddannelse – en problemstilling, der også gør sig gældende på erhvervsuddannelsesområdet (s.59).

Parallelt med den ovenfor identificerede udfordring noterer Kommissionen, at der er mangel på arbejdskraft – heriblandt lærermangel (s. 61) – og at der er problemer med *skills mismatch*, dvs. manglende match mellem efterspørgsel og udbud af kompetencer og færdigheder på arbejdsmarkedet – specielt ift. færdigheder, der er relevante for den grønne omstilling (s. 13). Kommissionen noterer sig i den forbindelse, at dette er

udfordringer, der ikke bliver adresseret tilstrækkeligt i Danmarks genopretnings- og resiliensplan (s. 10). Rapporten noterer sig også, at der er mangel på digitale færdigheder i Danmark, og at specielt manglen på IT-specialister hæmmer den digitale omstilling (s. 14). Også i den brede befolkning er andelen, der *mindst* har grundlæggende digitale færdigheder, faldet i de seneste par år: Hvor der i 2016 var tale om 78 %, var andelen i 2021 faldet til 68,7 % i 2021 (s. 59).

Til slut noterer rapporten også, at selvom der generelt er relativt høj grad af lige muligheder for uddannelse i Danmark, varierer undervisningskvaliteten og -tiden på tværs af skoler, hvilket giver sig udslag i, at elever i dårligt stillede skoler får mindre og dårligere undervisningstid (s. 61).

Landespecifikke henstillinger for Danmark

EU-Kommissionen har udfærdiget fire [landespecifikke henstillinger](#) til Danmark, hvoraf især den sidste er af uddannelsespolitisk relevans. For at adressere nogle af de udfordringer der er identificeret i landerapporten associeret *skills mismatch* problematikker, anbefaler Kommissionen, at:

- mindske afhængigheden af fossile brændstoffer og øge andelen af vedvarende energi i energiforsyningen; imødegå stigende efterspørgsel og fleksibilitetsbehov ved at tilskynde til den nødvendige udvikling af elnettet i transmissions- og distributionsleddene; strømligne de gældende tilladelsesregler for vedvarende energi; gennemføre yderligere foranstaltninger, der fremmer energieffektiviteten i private og offentlige bygninger, for at reducere energiregningerne og omkostningerne til energisystemet; sikre en bedre udrulning af dekarboniserede opvarmingskilder; **intensivere den politiske indsats med henblik på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder, der er nødvendige for den grønne omstilling** (egen markering i fed) (KOM, s. 9-10).